

Sayı : 64272063- 610 - 113
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-55346)

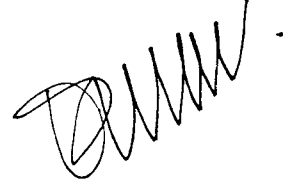
16 Ocak 2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 24.11.2014 tarih ve 43452547-120.00-203682 sayılı yazısı.

İzmir Milletvekili Sayın Alaattin YÜKSEL'in tarafıma tevcih ettiği 7/55346 esas numaralı yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.



Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (4 Sayfa)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN ALAATTİN YÜKSEL'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/55346)**

Sorular 1, 3, 4:

Sürdürülebilir enerji için yerli kaynaklarımızın önemi ortadadır. Yerli kaynaklarımız içinde de kömür çok daha önemli hale gelmiştir. Bu bağlamda;

- Ülkemizde kömür rezervinin ısı değerleri (kcal/kg) açısından kalite durumu nedir? Termik santraller, düşük ısı değerli kömürlerin tüketilebileceği şekillerde mi tasarlanmaktadır?
- Ülkemizde linyit üretimlerinin 2008 yılı sonrasında gerileme eğilimine girdiği doğru mudur? Eğer doğru ise Linyit üretimindeki gerilemenin nedenleri arasında gerek kamu gerekse özel sektör tarafından yeni yatırımların yapılmaması bulunmakta mıdır?
- Linyit rezervlerinin ne kadarı kamu kuruluşlarında (EÜAŞ, TKİ ve MTA), ne kadarı özel sektörün kontrolünde bulunmaktadır? Özel sektörün uhdesinde kaç ruhsat bulunmaktadır?

Cevaplar 1, 3, 4:

Ülkemizde bulunan kömür rezervleri oldukça değişik tenör değerleri içermektedir. Yaklaşık olarak 1.000-5.000 kcal/kg arasında ısı değere sahiptir. Ancak ülke ortalaması olarak 3.500-4.000 kcal/kg kabul edilebilir.

İşletme ruhsatlı sahalarından ruhsat sahiplerince Maden İşleri Genel Müdürlüğü'ne beyan edilen maden üretim değerleri aşağıda verilmiştir.

Maden Adı	Kurum	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Birim
Asfaltit		68.247	362.435	285.362	572.089	649.830	648.953	ton
Bitümlü Madde	TKİ	480.001	813.827	600.000	394.277	394.277	149.828	ton
Kömür	EÜAŞ	38.140.044	36.267.866	32.012.592	31.455.812	24.297.709	16.011.459	ton
	TKİ	42.132.923	43.063.881	44.170.523	41.530.095	36.815.592	23.257.009	ton
	Özel Sektör	4.039.737	7.537.869	5.774.331	9.389.340	16.900.893	24.055.397	ton
	Toplam	84.312.704	86.869.616	81.957.446	82.375.247	78.014.194	63.323.865	ton
Taş kömürü	TTK + Rödvansçılar	2.335.457	2.833.243	2.727.414	2.619.247	3.235.299	2.789.338	ton
KÖMÜR GENEL TOPLAMI		86.648.161	89.702.859	84.684.860	84.994.494	81.249.493	66.113.203	ton

Soru 2:

Türkiye'de toplam elektrik üretiminde ne kadar kömüre ihtiyaç duyulmaktadır? 2003-2013 yılları itibariyle kullanılan yerli kömürün, ithal kömürün ve doğal gazın miktarı ve oranı nedir?

Cevap 2:

2013 yılsonu verilerine göre ülkemiz toplam elektrik üretim miktarı 240,1 milyar kWh olarak gerçekleşmiştir. Toplam üretimde termik kaynakların katkısı yaklaşık % 71 olmuştur. Elektrik enerjisi üretiminin kaynaklara göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN ALAATTİN YÜKSEL'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/55346)

KAYNAKLAR	2002		2009		2013	
	ÜRETİM (Milyar kWh)	KATKI (%)	ÜRETİM (Milyar kWh)	KATKI (%)	ÜRETİM (Milyar kWh)	KATKI (%)
KÖMÜR	32,1	24,9	55,2	28,3	63,1	26,4
DOĞALGAZ+LNG	52,5	40,6	96,1	49,3	105,1	43,8
HİDROLİK	33,7	26,0	36,0	18,5	59,4	24,7
RÜZGÂR	0,0	0,0	1,5	0,8	7,6	3,1
YENİLENEBİLİR + ATIK + JEOTERMAL	0,3	0,2	0,8	0,4	2,5	1,0
FOİL + NAFTA + LPG + ASFALTİT	10,5	8,1	4,9	2,5	1,9	0,8
MOTORİN	0,3	0,2	0,3	0,2	0,5	0,2
TOPLAM	129,4	100	194,8	100	240,1	100

Sorular 5, 6:

-Afşin-Elbistan Linyit Havzası'nda işletilmekte olan Çöllolar Açık Kömür Ocağı'nda Şubat 2011 tarihinde meydana gelen heyelanlar nedeniyle söz konusu ocakta üretim durdurulmuştu. Meydana gelen göçükte 1 kişi hayatını kaybetmişti. Dört gün sonra yaşanan ikinci göçükte ise 10 kişi toprak altında kalmıştı. 1 kişi olay anında çıkarılırken, 9 kişi toprak altından hâlâ çıkarılamamıştır. Sorumlular hakkında açılan davalar hangi aşamadadır?

- Bu dava sürecinde Bakanlık personeline soruşturma izni verilmediği doğru mudur? Doğru ise gerekçesi nedir? Bu durumun dava sürecine etkisi nedir?

Cevaplar 5, 6:

Bahse konu olay hakkında Elbistan Ağır Ceza Mahkemesinin 2012/191 esas sayılı dosyasıyla dava açılmış olup, yargılama süreci devam etmektedir.

Soru 7:

Enerji tüketimimizde yerli kaynakların payının artırılmasına yönelik ne tür düzenlemeler yapılmıştır?

Cevap 7:

Ülkemizde nüfus artışı, kentsel gelişim ve sanayileşmeye bağlı olarak enerji talebi giderek artmaktadır. Enerji arz güvenliğini sürdürmek ve dışa bağımlılığı azaltmak için yerli ve yenilenebilir enerji kaynakları büyük önem arz etmekte olup enerji politikalarımızı bu doğrultuda oluşturmaktayız.

5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynakları Kanunu ile yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemeler çerçevesinde Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması (YEKDEM) ile yerli katkı ilaveleri verilmekte olup, üretilen elektrik enerjisi de uygulama fiyatları üzerinden 10 yıl sürecek alım garantisi ile desteklenmektedir. Yenilenebilir Enerji Kaynağına Dayalı Üretim Tesis Tipine göre uygulanacak fiyatlar aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN ALAATTİN YÜKSEL'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/55346)

I Sayılı Cetvel (29/12/2010 tarihli ve 6094 sayılı Kanunun hükmüdür.)	
Yenilenebilir Enerji Kaynağına Dayalı Üretim Tesis Tipi	Uygulanacak Fiyatlar (ABD Doları cent/kWh)
a. Hidroelektrik üretim tesisi	7,3
b. Rüzgar enerjisine dayalı üretim tesisi	7,3
c. Jeotermal enerjisine dayalı üretim tesisi	10,5
d. Biyokütleyle dayalı üretim tesisi (çöp gazı dahil)	13,3
e. Güneş enerjisine dayalı üretim tesisi	13,3

5346 sayılı Kanun ile Yenilenebilir Enerji Kaynaklarına Dayalı Üretim Tesislerinde kullanılan mekanik/elektro-mekanik aksamın yurt içinde imal edilmesi halinde; Kanuna ekli II sayılı cetvelde belirtilen fiyatlar ilave edilecek ve bu destek 5 yıl süreyle uygulanabilecektir.

Söz konusu Kanun kapsamında çıkarılan “Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Elektrik Enerjisi Üreten Tesislerde Kullanılan Aksamın Yurt İçinde İmalatı Hakkında Yönetmelik” 19 Haziran 2011 tarih ve 27969 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. II sayılı cetvel aşağıda yer almaktadır.

II Sayılı Cetvel (29/12/2010 tarihli ve 6094 sayılı Kanunun hükmüdür.)		
Tesis Tipi	Yurt İçinde Gerçekleşen İmalat	Yerli Katkı İlavesi
A- Hidroelektrik üretim tesisi	1- Türbin	1,3
	2- Jeneratör ve güç elektroniği	1,0
B- Rüzgâr enerjisine dayalı üretim tesisi	1- Kanat	0,8
	2- Jeneratör ve güç elektroniği	1,0
	3- Türbin kulesi	0,6
	4- Rotor ve nasel gruplarındaki mekanik	1,3
C- Fotovoltaik güneş enerjisine dayalı üretim tesisi	1- PV panel entegrasyonu ve güneş yapısal	0,8
	2- PV modülleri	1,3
	3- PV modülünü oluşturan hücreler	3,5
	4- İnvertör	0,6
	5- PV modülü üzerine güneş ışığını	0,5
D- Yoğunlaştırılmış güneş enerjisine dayalı üretim tesisi	1- Radyasyon toplama tüpü	2,4
	2- Yansıtıcı yüzey levhası	0,6
	3- Güneş takip sistemi	0,6
	4- Isı enerjisi depolama sisteminin mekanik	1,3
	5- Kulede güneş ışığını toplayarak buhar	2,4
	6- Stirling motoru	1,3
	7- Panel entegrasyonu ve güneş paneli	0,6
E- Biyokütle enerjisine dayalı üretim tesisi	1- Akışkan yataklı buhar kazanı	0,8
	2- Sıvı veya gaz yakıtlı buhar kazanı	0,4
	3- Gazlaştırma ve gaz temizleme grubu	0,6
	4- Buhar veya gaz türbini	2,0
	5- İçten yanmalı motor veya stirling motoru	0,9
	6- Jeneratör ve güç elektroniği	0,5
	7- Kojenerasyon sistemi	0,4

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN ALAATTİN YÜKSEL'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/55346)**

F- Jeotermal enerjisine dayalı üretim tesisi	1- Buhar veya gaz türbini	1,3
	2- Jeneratör ve güç elektroniği	0,7
	3- Buhar enjektörü veya vakum kompresörü	0,7

Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı, kurulu gücü azami 1 MW'lık üretim tesisi kuran gerçek ve tüzel kişiler, lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muaftır. Bu tüzel kişilerin ihtiyaçlarının üzerinde ürettikleri elektrik enerjisinin sisteme verilmesi halinde uygulanacak teknik ve mali usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir. Bu yönetmelik çerçevesinde, yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi üreten gerçek ve tüzel kişiler; ihtiyaçlarının üzerinde ürettikleri elektrik enerjisini dağıtım sistemine verdikleri takdirde, I sayılı Cetveldeki fiyatlardan on yıl süre ile faydalanabilir.

Bu teşviklerin yanı sıra, yerli kömür yakıtlı elektrik üretim tesisleri, Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamına dahil edilmiş olup, yerli kömür rezervlerimizin en iyi şekilde değerlendirilmesi hususunda da çalışmalar yapılmaktadır. Ayrıca, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile arz güvenliğinin sağlanması için getirilen avantajlar ve uygulanan teşvikler (Geçici Madde-4) ile 9 Mayıs 2014 tarih ve 28995 sayılı Resmi Gazete'de yer alan yatırım teşvik karnamesi kapsamında, Türkiye'de yerli ve yabancı özel sektör kuruluşları tarafından yapılacak yatırımlar için rekabetçi piyasa koşullarının oluşturulabilmesi hususunda çalışmalarımız hızlı bir şekilde devam etmektedir.

Soru 8:

Bütün dünyada enerji alanında yürütülen serbest piyasa uygulamaları sorgulanırken, ülkemizde enerji alanındaki özelleştirmelerin tüm hızıyla sürmesinde ne tür bir kamu yararı gözetilmektedir?

Cevap 8:

Ülkemiz enerji sektöründe kapsamlı bir piyasa serbestleşmesini, enerji politikasının kaynak öncelikleri ile uyumlu olarak ve sürdürülebilir koşullarda gerçekleştirilmesine yönelik uygulamalara etkinlik kazandıracak, rekabetçi ve çevre ile uyumlu bir piyasanın oluşturulmasını hedefleyen bir enerji stratejisi benimsemiştir.

Enerji sektöründe yapılması düşünülen özelleştirmelerin stratejilerini belirleyen “Elektrik Enerjisi Sektörü Reformu ve Özelleştirme Strateji Belgesi” 2004 yılında Yüksek Planlama Kurulu kararı ile açıklanmıştır. Bahse konu belgede Elektrik enerjisi sektörü reformu ve özelleştirmelerden beklenen temel faydalar;

- i. Elektrik üretim ve dağıtım varlıklarının etkin ve verimli bir şekilde işletilmesi suretiyle maliyetlerin düşürülmesi,
- ii. Elektrik enerjisi arz güvenliğinin sağlanması ve arz kalitesinin artırılması,
- iii. Dağıtım sektöründeki teknik kayıpların OECD ülkeleri ortalamalarına indirilmesi ve kaçakların önlenmesi,
- iv. Gerekli yenileme ve genişleme yatırımlarının kamu tüzel kişilerine herhangi bir yükümlülük getirilmeden özel sektöre yapılabilmesinin sağlanması,
- v. Elektrik enerjisi üretimi ve ticareti faaliyetlerinde oluşacak rekabet yoluyla ve hizmet kalitesinin düzenlenmesiyle sağlanan faydanın tüketicilere yansıtılması,

şeklinde ifade edilmektedir.